

Javorniški Mesečnik

Interno glasilo Astronomskega Društva Javornik

Letnik III, Številka 4, April 2002

Pozdravljeni!

Glavna nebesna atrakcija je zadnje čase nedvomno komet C/2002 C1 (Ikeya-Zhang). Med drugim je komet močno povečal aktivnost e-poštnega seznama slo-astro, kjer poročila o opazovanjih tega svetlega kometa še kar dežujejo. Verjamem, da so prav navdušena poročila o kometu marsikoga spodbudila k opazovanju in tako je bil dosežen eden izmed namenov slo-astro – spodbujanje opazovanj. Upamo, da bo podoben učinek dosegel tudi Dunjin kometni prispevek v tokratnem Mesečniku.

Aram, aram_karalic@yahoo.com

E-poštni seznam slo-astro

Slovenski amaterski astronomi komuniciramo tudi preko poštne seznama ("mailing liste") slo-astro, kjer si izmenjujemo prispevke vseh vrst: opozorila o zanimivih astronomskih dogodkih in prireditvah, vabila na opazovanja, poročila o opazovanjih, vprašanja, ponudbo rabljene opreme itd. Prijavi se lahko vsak, dodatne informacije in prijavo na <http://www.javornik-drustvo.si>.

Aram, aram_karalic@yahoo.com

Sprememba številke računa ADJ

Astronomsko društvo Javornik ima nov račun: 02222-0013758728.

Stane, staneslavec@yahoo.com

Pridite v društveno sobo!

Društvena soba ADJ se nahaja na Kolodvorski 6 v Ljubljani. Odprta je vsak torek, razen tretjega torika v mesecu, od 18^h do 19^h. Tam se srečamo, si izmenjamo izkušnje in se dogovorimo za skupna opazovanja.

Komet C/2002 C1 (Ikeya-Zhang)

Komet C/2002 C1 (Ikeya-Zhang) sta na začetku februarja odkrila Japonec Kaoru Ikeya in Kitajec Daqing Zhang in je najsvetlejši komet po Hale-Boppu leta 1997. Izračunana perioda 367 let kaže, da ga lahko povezujemo s kometom, ki so ga opazovali leta 1661 (C/1661 C1).

V periheliju je bil 18. marca, v perigeju pa bo 28. aprila, ko bo od Zemlje oddaljen le 60,5 milijonov km (Hyakutake se je približal Zemlji na 15 milijonov km, Hale-Bopp pa na 194 milijonov km).

Trenutno je komet svetel približno 3,4 mag in je že presegel napovedi. Predvsem iz temnih lokacij se lepo vidi njegov rep, ki je sestavljen iz plina in ima značilno svetlomodro barvo.

V aprilu se bo komet premikal preko ozvezdij Andromede, Kasiopeje in Kefeja, ter bo viden na severozahodnem delu neba takoj po sončnem zahodu.

Komet se splača opazovati, tudi iz ne zelo temnih lokacij, saj je lahek objekt za binokularje.

Karto kometa in podrobnejše informacije o tehnikah opazovanja in ocenjevanja kometovega sija lahko najdete na spletu: <http://encke.jpl.nasa.gov/RecentObs.html>, <http://www.orion-drustvo.si>.

Pred kratkim je bil odkrit tudi nov komet C/2002 F1 (Utsonomya), ki bo v periheliju 23. aprila, napovedi pa kažejo da bo dosegel 5,5 mag.

Dunja, arimniajnud@libero.it

Opazujmo spremenljivke!

Vabim vse, ki vas zanima opazovanje spremenljivk, da se nam pridružite. Opazovanje spremenljivk na zahtevo veliko opreme, dovolj je že navaden binokular (npr. 7 × 50). V društvu pa je seveda na voljo precej boljše oprema, s katero lahko naredite res dobre in uspešne meritve.

Če bi se nam rad pridružil, se mi čimprej oglasi!

Marko, marko_pust@yahoo.com

Meteorji v aprilu

Virginidi – VIR

Virginidi so aktivni od 25.1. do 15.4., sestavlja pa jih več radiantov ob ekliptiki, ki prehajajo eden v drugega. Maksimuma z okrog 5 ZHR lahko doživimo med 28.1. in 10.3., ter 25.3. Konec januarja bo Luna v ščipu (torej prvega maksimuma ne bo mogoče opazovati), 25.3. pa se bo Luna prav tako približevala mlaju. Njihovi predstavniki lahko letijo kar iz velikih območij okrog radianta in so zelo počasni. Radiant se pomika iz Leva v januarju v Devico v marcu, 24.3. se nahaja na $\alpha = 195^\circ$ in -4° . Kljub moteči Luni ob maksimumih, pa se jih v drugih dneh aktivnosti da lepo opazovati – pričakujemo lahko od enega do dva Virginida na uro.

Liridi – LYR

Liride bo letos močno motila Luna, saj je 27.4. v mlaju. Aktivni so od 16.4. do 25.4., maksimum je 22.4. ob

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek, 16. 4. 2002 ob 18^h v predavalnici F2 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

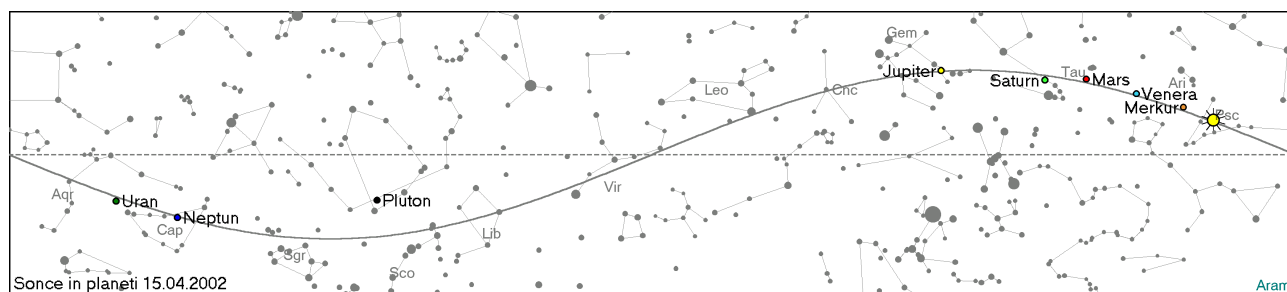
Observatorij Rezman

Tone Špenko & Rok Palčič

V aprilu nam bosta Tone Špenko in Rok Palčič predstavila observatorij Rezman ter svoja opazovanja.

Vabljeni!

Bernard, bernardze@yahoo.com

10^h30^m UT (ponedeljek), z radiantom na $\alpha = 271^\circ$ in $\delta = +34^\circ$. ZHR je 15, občasno se lahko dvigne tudi na 90 (nazadnje so ga videli iz Severne Amerike leta 1982). Maksimum običajno traja uro ali dve, občasno tudi dlje (leta 1996 je ZHR 15 do 20 vztrajal kar 8 do 12 ur). Radiant zleze dovolj visoko za kvalitetna opazovanja po 22^h30^m lokanega časa. So srednje hitri meteorji in kar veliko jih je svetlih.

η Akvaridi – ETA

Aktivni so od 19.4. do 28.5., z maksimumom 5.5. ob 5^h30^m UT (nedelja) z ZHR 60, občasno lahko vidimo več podmaksimumov. Ob maksimumu je Luna stara dan več od zadnjega krajca. Ker je njihov radiant nizko $\alpha = 338^\circ$ in $\delta = -1^\circ$, so v polnem sijaju vidni samo z južne poloble, mi pa ob maksimumu lahko pričakujemo največ okrog 20 meteorjev. Povečano število teh Akvaridov lahko pričakujemo od 3. do 10.5.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Opazujmo meteorje!

Meteorska opazovanja so edina astronomska opazovanja za katera ne potrebuješ nobene drage opreme — meteorje lahko namreč opazuješ že s prostimi očmi! Zato te vabim, da se nam pridružiš na enem izmed naslednjih opazovanj.

Če se nam želiš pridružiti, se mi čimprej oglasi!

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Planeti v aprilu

- ★ **Merkur** je viden v zadnjem delu meseca zvečer, ko v ozvezdju Bika zahaja približno dve uri za Soncem.
- ★ **Venera** je aprila Večernica. Sprva v ozvezdju Ovna zahaja uro in pol za Soncem, nato pa vedno kasneje. V tretjem delu meseca preseli v ozvezdje Bika; takrat zahaja kar dve uri in pol za Soncem.
- ★ **Mars** je viden zvečer; zahaja okoli enajstih. V začetku meseca se iz ozvezdja Ovna preseli v ozvezdje Bika.
- ★ **Jupiter** je viden v prvi polovici noči. V ozvezdju Dvojčkov sprva zahaja pred tretjo uro, nato pa vedno bolj zgodaj. Konec meseca zaide okoli enih.
- ★ **Saturn** je v ozvezdju Bika viden v prvem delu noči. Sprva zahaja po polnoči, nato pa vedno bolj zgodaj; konec meseca zaide že pred enajsto.
- ★ **Uran** je viden zjutraj; sprva vzhaja okoli petih, nato pa vedno bolj zgodaj, tako da konec meseca vzide že ob pol štirih. Giblje se v ozvezdju Vodnarja

Urška, urska.pajer@yahoo.com

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov aram_karalic@yahoo.com / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE ZADNJI TOREK V MESECU OB 19^h** / prispevkov ne lektoriramo